

האשה שנתארמלה

פרק שני כתובות

טז.

עין משפט נר מצוה

ב א מיי פט"ז מהלכות
אישות הלכה כה סמג
עשין מה טושיע אה"ע
סומן 15 סעיף טו:

תוספות ב"ר

מיתמי גובה בלא כתובה
ורייקין טעמא דאיכא
עדים פ"י שיצאת בהינמא
על יום נשואיה אם היתה
וראשה פרוע הא ליכא
עדים בעל מהימן פ"י ולא
אמרינן הואיל ומספקא לן
על יום נשואיה אם היתה
בעולה או בתולה העמד
אוהב על חזקה של קודם
לכן ובתולה היתה לימא
תנן סתמא דלא כר"ג דאי
פ"ג האמר אייהו מהימנא
ר"ג דאוייל בתר חזקה
דגובה ר"ג נימא העמד
אשה על חזקה ובתולה
היתה ומהדר אפילו תימא
ר"ג ע"כ לא קאמר ר"ג
אלא ברי ושמא אבל
ברי וברי לא אמר עיין
בפ"ק ודקארי לה מאי
כיון דרוב
נשים בתולות נשאות כברי
ושמא דמי וכיון דרוב
נשים בתולות נשאות כי
לא אתי עדי הינמא מאי
הוה ניזיל בתר רובא. פ"י
ואע"פ דיש פלוגתא בהא
מילתא רב ושמואל בפרק
המוכר פירות דרב אמר
הולכין בממון אחר הרוב
ושמואל אמר אין הולכין
בממון אחר הרוב וק"ל
הלכה כשמואל הכא משום
דיאכא רחמי רובא וחזקה
ובתולה היתה אפי' שמואל
מדה. אמר רבינא משום
דא"ל דרוב נשים בתולות
נשאות ומיעוט אלמנות
דרוב הנשאות בתולה יש לה
קול וזו הואיל ואין לה קול
איתרע לה רובא:

דאי רבן גמליאל הא אמר אייהו מהימנא. נראה דלמ"ד ה' טעונן
אחר מעשה ז"ד לא אמר כלום פריך דלמ"ד דלמי טעין פרעמי
הכא נאמן הצעל אפילו ל"ג לומר אלמנה נשאתין כגמו דאי צעי
אמר פרעמי: **הבי נמי מסתברא.** פ"י צקונטרס הכי נמי מסתברא
דמתני' אמאי כרנן גמליאל כדמשנינן

דצברי וצרי מודה מדקתני ומודה ר'
יהושע כו' וקשה לפי' דכי לא איירי
נמי ר"ג צמודה אתי שפיר ומודה רבי
יהושע כלומר אע"ג דצרישא פליגנא
עלך כסיפא מודינא לך אע"ג דרישא
וסיפא אינן מענין אחד כי היכי דלמאי
ליה שפיר ומודה רבי יהושע אי איירי
ר"ג צמודה אע"ג דמודה דר' גמליאל
אינו מענין ומודה דרבי יהושע ויש
ליישב דודאי כי איירי ר"ג צמודה שייך
למיתני שפיר ומודה רבי יהושע אע"ג
דלא הו מענין אחד כלומר דאגב
דתנא מילתא דמודה ר"ג תני נמי
מילתא דמודה צה רבי יהושע אבל אי
לא איירי רבן גמליאל צמודה לא שייך
למיתני ומודה רבי יהושע לאשמועינן
אע"ג דפליג צרישא מודה כסיפא כיון
דרישא וסיפא אינם מענין אחד אבל
נשים בתולות נשאות כי
דעד השתא נמי לפ"ה אגמו הו קאי
ונראה לר"י דה"פ הכי נמי מסתברא
דצברי ושמא דמי ולא צה לומר דפליג
רבן גמליאל צרישא אלא אע"ג דצברי
ושמא דמי מודה ר"ג משום דלאו שמא
ממש הוה מדקאמר ומודה רבי יהושע
אי אמרת צנלמא איירי ר"ג צמודה
כלומר אע"ג דצברי ושמא דמי מודה
ר"ג דצעל נאמן היינו דקתני ומודה
רבי יהושע דצהאי צרי נאמן דס"ד
דאמר מאי מדברת לא נבעלת
דאמר מאי מדברת לא נבעלת מאי מדברת
ואלא אהא ה"היא אומרת מוכת עין אני והוא
אומר לא כי אלא דרוסת איש את ר"ג ור"א
אומרים נאמנת ורבי יהושע אומר לא מפיה
אנו חיינן התם מאי מגו איכא בשלמא לרבי
אלעזר דאמר במנה ולא כלום מגו דאי בעיא
אמרה מוכת עין אני תחתך ואית לה מאתים
וקאמרה מעיקרא דלית לה אלא מנה מהימנא
אלא לר' יוחנן דאמר במאתים ומנה מאי מגו
איכא אלא אהא ה"הנשוא את האשה ולא
מצא את בתולים היא אומרת משארסתני
נאנסתי ונסתחפה שדהו והוא אומר לא כי
אלא עד שלא אירסתך ר"ג ור"א אומרים
נאמנת ור' יהושע אומר לא מפיה אנו חיינן
דמגו דאי בעיא אמרה מוכת עין אני תחתך
דלא קא פסלה נפשה מכהונה וקאמרה
נאנסתי דקא פסלה נפשה מכהונה משום
הכי קאמר ר"ג דמהימנא וקאמר רבי יהושע
לר"ג בהאי מגו דהכא מודינא לך בההוא
מגו דהתם פליגנא עילווך מכדי האי מגו
והאי מגו מאי שנא האי מגו מהאי מגו הכא
אין שור שחוט לפניך התם הרי שור שחוט
לפניך וכיון דרוב נשים בתולות נשאות
כי לא אתו עדים מאי הוה אמר רבינא
משום דאיכא למימר רוב נשים בתולות

**שהפה שאסר הוא הפה שהתיר ואם יש
עדים שהיא של אביו והוא אומר לקחתיה
הימנו אינו נאמן: גמ' טעמא דאיכא
עדים הא ליכא עדים בעל מהימן לימא תנן
סתמא דלא כרנן גמליאל דאי ר"ג הא אמר
איהו מהימנא אפילו תימא רבן גמליאל עד
כאן לא קאמר ר"ג התם אלא בברי ושמא
אבל הכא בברי וברי לא אמר ר"ג ודקארי לה
מאי קארי לה הא ברי וברי הוה כיון דרוב
נשים בתולות נשאות כי ברי ושמא דמי והכי
נמי מסתברא. דר"ג מודה צה דצעל
מיהימן: אי אמרה צנלמא איירי ר"ג
צמודה. דהך רישא הודאה הוה דקא
מודה ר"ג לרבי יהושע ואמר אע"ג
דפליגנא עלך צברי ושמא מודינא לך
צברי וצרי היינו דשייך למיתני צתריה
ור' יהושע מודה לר"ג צהאומר לחצרו
שדה זו כו' דאע"ג דפליגנא צפ"ק [י"ג]:**

צנלמא איירי ר"ג אע"ג דרישא
למימר נגו לא מהימנא מודינא צהאי
מגו דאי צעי שתיק ולא א"ל של
צבין היתה כי אמר ליה נמי לקחתיה
הימנו מהימן כדלקמן: אלא אי אמרה
לא איירי. רישא צמודה ר"ג מאי
מודה רבי יהושע מאי שייך למיתנייה
הכא והאיכא קאי: אגמו קאי. אפלוגתא
דאיכא למימר צה מגו צפ' קמא קאי
וקאמר אע"ג דפליגנא צנמו דהתם
צמוג דהכא מודינא כדלקמן: אהיאי.
איכא מגו: הרי כריסה צין שניה.
ואינה יכולה לומר לא נבעלתי:
וקאמרה נבעלתי. ולכשר נבעלתי
מהימנא: צנלמא לר' אלעזר דאמר.
צפרק קמא' טענתיה צמנה ולא כלום
מוכת עין שלה הכיר צה אינה יכולה
לתוצעו אלא מנה והוה אומר דרוסת
איש את ואין לך כלום איכא מגו דאי
צעיא אמרה מוכת עין אני תחתך:
מאשרסתני. אירע לי ונסתחפה
שדהו ואית לי מאתים: וקאמרה. מוכת
עין אני מעיקרא ולא תצעה אלא
מנה מהימנא: אלא לר' יוחנן. דאמר'ם
טענתיה צמנת' ומנה שהיא תוצעמו
מאתים ליכא מידי צין תחתיה למעיקרא
מאי מגו איכא: הלא. גצי שדה אין
שור שחוט לפניך שיעלה על לב צעליו
לתצעו מי שחוט כלומר אם שתק זה
לא היו לו עוררים הלך אי לאו דדצר
פשוט הוה שלקתה הימנו לא היה
אומר לו של צבין היתה הלך אמר'
מגו אבל גצי לא מנא לה צתולים
שור שחוט לפניך צתולים שלה מנא לה
הס הקיתוהו לצב לר"ג ואע"פ שיש לה
להשיע טענה טובה מזו לא אמרינן
מגו דלמא לא חסקה אדעתה א"נ
איערומי קא מערמא: ויוני שרוב
נשים. קושיא היא: יש לה קול
והכרה יודעים שינאה צהימנא:

(א) (ב"ב 35:) ויעי' פש"י
לקמן לו. ד"ה ודקארי.
(ג) (ב"ב 35:) לקמן כה.
(ד) בעל י"ג. (ד) שם.
(ה) [ש"ס 1] אע"ג דאיתומב
כו' מ"מ צעי נמי לטמי
ממני אלויה. מ"י (1) בעל
י"ג. (דף י"א: ח) בעל י"ג.
(ט) [ב"ב 35:] (1) [דף י"א:
(ז) [דף י"א:] (1) [דף י"א:
לקמן אחר ד"ה אלא לר'
יוסן ויהת טפי ט לדיור
זה שייכות בעל י"ג: צמנה
הטעם ור"י. (ט) [בעל י"ג].
(1) [ב"מ י"א:] (1) [ב"מ י"א:
צ"ב 35:] (ט) אפשר דלפני
לשמואל הוה לן למיל בתר
רובא ולא אמר חזקה ממון
כיון דחזקה הגוף מפייע
לרוב ופרך שפיר אפילו
אלניה שמואל קאי תמתי
דלמרינן בעל כיון דרוב
נשים בתולות נשאות הו
ליה צרי דיידי כי שמא
וצברי ושמא פסק שמואל
כר"ג הכא דמנתי לה חזקה
הגוף אחד לישא דפ"ק
לכרי פריך ויזיל בתר רובא
דס"ד דהו רוב גמור. מ"י.

גליון הש"ס

גמ' ודקארי לה מאי קארי
לה. לקמן לו פ"ה וימא ל
ע"צ יבמות הו ע"ה ד
ע"ה ועב ע"ה גיטין סא
ע"ב צ"ק מזו ע"צ צ"ב
ע"ב ון ע"צ קמו ע"ה
[צקונטרס ד ע"צ] נהה סד
ע"ה:

מוסף רש"י

הא ליכא עדים בעל
מהימן. וכמונתה עליו
דהמולא מחברו עני
הכריסה (רש"י ב"ב 35).
ודקארי לה מאי קארי
לה. מי שהשיע צמנה
כתי מדרש מה ענתה
על רוחו (לקמן לו). דרוב
נשים בתולות נשאות.
רוב נשים צבעולות שישארות
לבעל. צתולות הן (רש"י ב"ב 35).
מאי פלוגי
וכהן הוא. כלומר מיוסן
הוה (קדושין ע"ד). ראה
מדברת עם אחר.
כפניה ומשום השמא
דפסולין למיין ולמנא
וכיון צבעולה לפסול פסלה
מן הכהונה (לעיל י"ג).
ר"ג ור"א אומרים
נאמנת. וכשהי להכונה
ולא מספקין לה צבעולה
לפסול לה (שם). מאי
מדברת נסתרה. ואע"פ
שלה להוה צבעולה
נפקלה להכונה לר' יהושע
כדלקמן. מעלה עשו
יוחסין (שם). הוי
אומרת מוכת עין מאי.
הטעם חת האשה חזקה
צתולה ולא מנא לה
צתולים. היא אומרת מוכת
עין אני כו' (לעיל י"א).
שנתקע לו עין צתומו
מקום (שם י"א). ומיעוט
אלמנות. חו איכא למימר
דמן המיעוט הוה הואיל
ואין לה קול כדמפרש ואיל
(רש"י ב"ב 35).

התם שור שחוט לפניך. פירש
צקונטרס שהו טוען עד
של אירסתך נאנסת והכא אין שור
שחוט לפניך דאין הלה תוצעו ור"י
מפרש דהכא נמי איירי צהלה תוצעו
כדפי' וה"פ התם שור שחוט לפניך
דהרי אין לה צתולים ואינה יכולה לומר
צתולה אני כמו צשור שחוט שאין יכול
לומר מי הוה ולכהי צין אומרת
משארסתני נאנסתי צין אומרת מוכת
עין אני תחתך לא מהימנא הכא אין
שור שחוט לפניך ונאמן צנמו דאי
צעי אמר לא היתה של צבין מעולם:
כיון דרוב נשים בתולות נשאות כי
ליכא עדים מאי הוה. לרבי פריך
דאית ליה ה' הולכין צנמון אחר הרוב:
11

נישאות ומיעוט אלמנות וכל הנשאת בתולה יש לה קול
11

11